

**OLIY TA'LIMDA DUAL TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISHDA
UNIVERSITET VA ISH BERUVCHILAR HAMKORLIGINING
AHAMIYATI**

*Andijon davlat chet tillar instituti ingliz filologiyasi o'qitish metodikasi va
tarjimashunoslik fakulteti xitoy tili 101- guruh talabasi
Sa'dullayeva Mohichehra Habibullo qizi .*

Annotasiya : Ushbu tezisdagi oliy ta'lim tizimida dual ta'limni rivojlantirish jarayonida universitetlar va ish beruvchilar o'rtasidagi hamkorlikning ahamiyati yoritiladi. Asosiy e'tibor o'quv jarayonini amaliyot bilan integratsiyalash, talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlash hamda mehnat bozori talablariga mos mutaxassislar yetishtirishga qaratilgan.

Аннотация: В данной тезисе рассматривается значение сотрудничества между университетами и работодателями в процессе развития дуального образования в системе высшего образования. Основное внимание уделяется интеграции учебного процесса с практической деятельностью, подготовке студентов к профессиональной деятельности и формированию специалистов, соответствующих требованиям рынка труда.

Abstract: This thesis examines the importance of cooperation between universities and employers in the development of dual education within higher education. The main focus is on integrating the educational process with practical training, preparing students for professional activities, and training specialists who meet labor market requirements.

Kalit so'zlar: dual ta'lim, oliy ta'lim, hamkorlik, amaliyot, ish beruvchi, kasbiy ko'nikma, monitoring.

Ключевые слова: дуальное образование, высшее образование, сотрудничество, практика, работодатель, профессиональные навыки, мониторинг

Key words: dual education, higher education, cooperation, practice, employer, professional skills, monitoring.

Hozirgi kunda oliy ta'lim tizimining asosiy vazifalaridan biri – malakali, raqobatbardosh kadrlarni tayyorlashdir. Bu borada dual ta'lim tizimi muhim ahamiyat kasb etadi. Dual ta'lim nazariy bilimlar bilan bir qatorda amaliy ko'nikmalarni ham rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu sababli universitet va ish beruvchilar o'rtasidagi hamkorlik ushbu tizimning samarali ishlashida muhim omil hisoblanadi.

Oliy ta'limda dual ta'lim tizimini rivojlantirish quyidagi asosiy mexanizmlar orqali amalga oshiriladi:

1. O'quv reja va dasturlarni uyg'unlashtirish

Universitet va korxonalar hamkorlikda o'quv dasturlarini ishlab chiqadi. Bu talabalarni real ish faoliyatiga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega.

2. Ustoz-shogird tizimi

Talabalarga tajribali mutaxassislar biriktiriladi va ular orqali amaliy bilimlar o'rgatiladi. Bu esa talabalar ko'nikmalarini mustahkamlaydi.

3. Shartnomaviy asosda hamkorlik

Universitet, talaba va ish beruvchi o'rtasida shartnoma tuziladi. Bu jarayonda har bir tomonning huquq va majburiyatlari belgilanadi.

4. Moliyaviy qo'llab-quvvatlash

Talabalar amaliyot davomida ish haqi yoki stipendiya bilan ta'minlanadi. Bu ularning motivatsiyasini oshiradi.

5. Monitoring va baholash tizimi

Talabalarning nazariy va amaliy bilimlari muntazam ravishda baholanadi. Bu esa ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi.

Mazkur mexanizmlar orqali dual ta'lim tizimi yanada takomillashadi va talabalar real ish muhitiga moslashadi. Bu esa bitiruvchilarning ish bilan ta'minlanish darajasini oshiradi hamda mehnat bozoriga malakali kadrlar yetkazib berishga xizmat qiladi.

Xulosa: qilib aytganda, dual ta'lim tizimi oliy ta'lim samaradorligini oshiruvchi muhim vosita hisoblanadi. Universitet va ish beruvchilar o'rtasidagi samarali hamkorlik orqali nazariya va amaliyot uyg'unlashadi, natijada esa zamonaviy talablarga javob beradigan mutaxassislar tayyorlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1.The rise of work-based academic education in Austria, Germany and Switzerland.European Journal of Education, 50(3), 314–356.

2.Euler, D. (2013). Germany's dual vocational training system: a model for other countries? Bertelsmann Stiftung.

3.Deissinger, T. (2015). The German dual vocational education and training system. International Handbook of Education for the Changing World of Work.

4.Rauner, F., & Maclean, R. (2008). Handbook of Technical and Vocational Education and Training Research. Springer.

5.OECD (2018). Apprenticeship and Work-Based Learning in OECD Countries.

6.UNESCO (2020). Global Education Monitoring Report: Technical and Vocational Education and Training.

7.Ivanov, A. (2020). Dual Education and Workforce Development.

8.Komilova, X.M., & Axunov, M. (2025). Dual ta'limni amaliyotda qo'llash.

9.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim sohasiga oid qarorlari (2019–2023).

10. O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi hisobotlari.

11. Karimov, Sh. (2023). O‘zbekistonda dual ta’lim tizimini rivojlantirish.

12. World Bank (2019). Improving Skills Development in Uzbekistan.